

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
PENTRU OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000**

COMUNICAT DE PRESĂ

Vernisajul expoziției „MEMORIA LUMINII – HIPOGEU PICTAT DIN NECROPOLA TOMIS. Reconstrucția 3D la scară 1:1”

21.05.2015

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE2000, în colaborare cu PleshooContemporary, anunță vernisajul expoziției „MEMORIA LUMINII – HIPOGEU PICTAT DIN NECROPOLA TOMIS. Reconstrucția 3D la scară 1:1!”. Evenimentul va avea loc marți, 26 mai 2015, ora 12.00, la Sala de Expoziii „Theodor Pallady” a Bibliotecii Academiei Române, Calea Victoriei nr. 125, sector 1, București. Expoziția – care prezintă primul monument reconstituit în mărime naturală, cu înaltă fidelitate – este organizată sub aspițiile Academiei Române – Secția de Arte, Arhitectură și Audiovizual, fiind deschisă în perioada 26 mai – 4 iunie 2015.

Expoziția va fi deschisă în prezența acad. Vlad I. Valentin, președintele Academiei Române și acad. Răzvan Theodorescu, președintele Secției de Arte, Arhitectură și Audiovizual a Academiei Române, care vor rosti alocuțiuni inaugurale.

Cu prilejul vernisajului, reprezentanții echipelor de cercetători din cadrul INOE și al Muzeului de Istorie Națională și Arheologie (Constanța), alături de artiștii care au colaborat la realizarea expoziției, vor prezenta proiectele care au făcut posibilă această premieră în domeniul patrimoniului cultural din România.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să contactați:

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000

Măgurele, strada Atomiștilor, nr. 409, cod 077125, jud. Ilfov

tel: 021 – 457.45.22 / 031 – 405 63 98 , fax: 021 – 457. 45. 22

E-mail: certo@inoe.ro

<http://www.inoe.ro/>; <http://certo.inoe.ro/web/>;

<https://www.facebook.com/certo.department?fref=ts>

Persoană de contact: Dr. Roxana Rădvan

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
PENTRU OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000**

INFORMAȚII GENERALE DESPRE MONUMENT ȘI EXPOZIȚIE

HIPOGEU PICTAT DIN NECROPOLA TOMIS

Cavoul familial a fost descoperit în 1988, în apropierea falezei din Constanța și făcea parte dintr-o zonă de necropolă, din care au fost cercetate circa 200 de morminte. Cavoul a fost construit în prima jumătate a sec. IV p. Chr. și folosit – în două faze – până la începutul sec. V p. Chr. Pictura murală, care acoperă întreg interiorul monumentului, prezintă motive iconografice preluate din tradiția anterioară: banchetul funerar și animale în ipostaze semnificative pentru credințele acelei epoci. Deși n-a putut fi identificat un simbol explicit creștin, interpretarea picturii indică una dintre credințele sincretice de salvare, larg răspândite în acel timp și care a pregătit ascendența creștinismului. Importanța monumentului constă în decorul pictat, păstrat într-o stare excepțională. Este singura operă de artă conservată – la nivelul României – din perioada sec. IV p. Chr., din timpul împăratului Constantin cel Mare. Frescele, cu o vechime de aproape 1.700 de ani, care s-au conservat pe pereții cavoului necesită păstrarea unor condiții speciale de conservare, respectiv de microclimat (temperatură și umiditate). Includerea în circuit turistic a acestui monument antic excepțional presupune investiții de milioane de lei și restricții extrem de severe.

Despre proiectul expozițional „MEMORIA LUMINII – HIPOGEU PICTAT DIN NECROPOLA TOMIS. Reconstrucția 3D la scară 1:1!”

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE2000 oferă specialiștilor și publicului cea mai **spectaculoasă** și **trainică** dovadă a performanțelor la care au ajuns în prezent aplicațiile optoelectronicii în domeniul investigării și conservării patrimoniului cultural, demers materializat prin reconstrucția fidelă a unuia dintre cele mai emblematiche monumente antice descoperite în zona Dobrogei. Datorită metodelor optoelectronice care, permit astăzi, analize fizico-chimice non-contact, non-invazive, cu răspuns rapid și perfect funcționale pe șantiere arheologice, de restaurare, sau în muzee și galerii, INOE a realizat pentru Hipogeul pictat din Necropola Tomis un model digital multistrat, reconstituit în modelul 3D cu ajutorul partenerilor din proiectul Pleshoo Contemporary.

Titlul expoziției „Memoria luminii” a fost ales pentru ca 2015 este Anul Internațional al Luminii și, mai ales, pentru ca informația despre forma, culorile, compoziția, dar și despre degradările naturale vizibile și chiar cele ascunse ale Hipogeului pictat din Necropola Tomis au fost colectate și aduse în laborator, sau în atelierul pictorilor, prin utilizarea – cel mai adesea – radiației laser.

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
PENTRU OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000**

O lungă și valoroasă colaborare cu Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța a făcut posibil acest eveniment și prezentarea pentru publicul larg, cât și cel de specialitate, a unui monument antic foarte puțin cunoscut, însă deosebit ca decorație (pictură murală) și importanță istorică. Rezultatele remarcabile au fost obținute prin directă utilizare a autolaboratorului ART4ART, realizat în 2007 și permanent îmbunătățit de cercetătorii din cadrul INOE; acest laborator mobil poate acționa precum o „ambulanță” pentru patrimoniu, fiind conceput să ajute restauratorul și arheologul în luarea deciziilor și aplicarea procedurilor optime pentru salvagardarea bunurilor culturale.

Totodată, am avut în vedere ca titlul expoziției „Memoria luminii” să fie unul generic pentru că autorii reconstituirii și organizatorii expoziției doresc să organizeze cât mai curând posibil vernisajul altor trei morminte pictate din Necropola Tomis (datând din secolele IV–VI p. Chr.), precum și a unui alt proiect de anvergură, deopotrivă fezabil și deosebit de îndrăzneț, anume reconstrucția 3D a ansamblului de biserici rupestre de la Basarabi – Murfatlar (datând din secolul IX p. Chr.).

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE
PENTRU OPTOELECTRONICĂ – INOE 2000

INFORMAȚII GENERALE DESPRE ORGANIZATORI

INOE 2000 – De aproape 20 de ani, departamentul CERTO al Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Optoelectronică INOE2000, se ocupă de cercetări avansate în domeniul tehnicilor de investigare și caracterizare fizico-chimica pentru restaurarea și conservarea operelor de artă, precum și pentru cercetări arheologice. Acesta a acumulat o experiență semnificativă prin derularea de proiecte multidisciplinare pentru analize de laborator, dar și prin lucrări executate *in situ*, în colaborare cu echipe de restauratori, arheologi, muzee, monumente de cult, care au condus la construirea reputației sale în țară și străinătate. INOE este inițiatorul și coordonatorul primelor proiecte europene propuse din România în cadrul programelor europene Eureka și COST, precum și al primelor laboratoare în Programul CULTURA al UE. În acest context, au fost obținute rezultate semnificative în ceea ce privește: metode de investigare non-contact, non-invazive, sau micro-invazive; tehnici de investigare de la distanță, diagnosticare, intervenții ecologice cu control în timp real; controlul și monitorizarea de lungă durată a microclimatului, precum și pentru evaluarea comportării materialelor noi pentru artiști și restauratori. Prin coroborarea unor metode de „interogare inteligentă” a obiectului sau monumentului, INOE îmbunătățește permanent modelul digital multistrat, extrem de util pentru documentarea științifică, pentru elaborarea strategiilor de restaurare și conservare a bunurilor de patrimoniu (pictură pe panză, pe lemn, pictură murală, mobilier pictat, mobilier urban din piatră, statui din piatră sau metal, ceramică, textile etc.)

PleshooContemporary – Proiect independent, PleshooContemporary își propune să dezvolte o infrastructură care să favorizeze prezența românească pe piața de artă contemporană europeană. Proiectul va parcurge un traseu complex, în trei etape, desfășurat de-a lungul a trei ani pe trei segmente: recrutarea, expunerea la nivel național în saloane proprii și expunerea europeană. Proiectul a fost inițiat în anul 2014 de Mihai-Alexandru Pleșu, cu sprijinul dedicat al Ștefaniei Dumbravă.

Biblioteca Academiei Române – Înființată la 6 august 1867, Biblioteca Academiei Române a avut dintru început misiunea de a aduna și conserva în colecțiile sale fondul național de manuscrise și tipărituri, ilustrând istoria și cultura românească, precum și istoria și civilizația universală.